

JUSTIITS- JA DIGIMINISTEERIUM

Anni Pavlenko
MAXIMA EESTI OÜ
Anni.Pavlenko@maxima.ee

Teie 27.03.2026

Meie 07.06.2026 nr 8-4/2444-2

Vastus selgitustaotlusele

Lugupeetud Anni Pavlenko

Pöördusite Justiits- ja Digiministeeriumi poole küsimustega tööalasest Euroopa Liidu õiguse rikkumisest teavitaja kaitse seaduse (edaspidi TÕRTKS) rakendamise kohta.

Justiits- ja Digiministeerium soovib siin anda järgmised selgitused.

Esmalt märgime, et kuigi Justiits- ja Digiministeerium töötas välja TÕRTKS eelnõu, ei ole siiski kõik selle rakendamisega seotud küsimused meie vastutusalas.

Vastavalt TÕRTKS §-le 2 kohaldatakse seadust erinevates Euroopa Liidu õigusega reguleeritud valdkondades, sealhulgas rahvatervise ja tarbijakaitse valdkonnas. Valdkondadega seotud Euroopa Liidu õigusaktide loetelu on omakorda toodud direktiivi (Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv (EL) 2019/1937 liidu õiguse rikkumisest teavitatavate isikute kaitse kohta) lisas.

Kuna TÕRTKS kohaldamisala osas mis puudutab Euroopa Liidu õigust on suhteliselt lai ning seda sisustatakse läbi direktiivi lisas viidatud erinevate Euroopa Liidu õigusaktide, siis ei kuulu kõik seda puudutavad küsimused paraku Justiits- ja Digiministeeriumi vastutusalasse. Seetõttu peaks nii rahvatervise kui ka tarbijakaitse valdkonna osas hinnangu selle kohta, kas rikkumine kuulub Euroopa Liidu õiguse ning ühes sellega ka TÕRTKS kohaldamisalasse, andma selle konkreetse valdkonna eest vastutav ministeerium.

Esitasite täiendavalt ka küsimuse rikkumisteadete säilitamise kohta.

Vastavalt TÕRTKS § 10 lg-le 3 säilitatakse rikkumisteadet kolm aastat alates tagasiside andmisest. Vajalik on säilitada kõik esitatud teated. Juhul, kui asutus saaks ise otsustada, et missugused teated säilitada ja missugused mitte, annaks see liigse diskretsiooni sellele asutusele ning see omakorda võib kaasa tuua olukorra, kus teated rikkumise kohta võidakse kustutada või hävitada ning sellega seotud võimalik Euroopa Liidu õiguse rikkumine jääb tähelepanuta.

Vastavalt TÕRTKS § 10 lõike 1 kohaselt on vajalik saata alati rikkumisteate kohta teavitajale kinnitus, välja arvatud juhtudel kui teavitaja on selle otsesõnu keelanud või kui see seaks ohtu teavitaja konfidentsiaalsuse. TÕRTKS § 11 näeb lisaks ette tagasiside andmise järelmeetmete kohta, samuti tagasiside menetluse lõpptulemise kohta. Nimetatud kohustused kehtivad ka juhtudel, kui teavituse sisuks olnud rikkumist ei tuvastatud või kui leitakse, et rikkumine ei kuulu TÕRTKS kohaldamisalasse. Erandiks on olukorrad, kus teavitaja on ise tagasiside saatmise keelanud või kui see seaks ohtu tema konfidentsiaalsuse.

Soovime Teid ühtlasi tänada tähelepanu juhtimise eest TÕRTKS § 15 lõikele 2. Nimetatud sätte eesmärgiks on tagada rikkumisest teavitaja konfidentsiaalsus. Võtame Teie poolt tõstatatud küsimuse teadmiseks ning analüüsime seda täiendavalt.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Markko Künnapu 53911687
Markko.Kynnapu@justdigi.ee